

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна з питання: «Про затвердження Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна»

від 29 вересня 2025 року, протокол № 26

Заслухавши інформацію проректора з науково-педагогічної роботи Бориса САМОРОДОВА стосовно необхідності систематизації політик та процедур із забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна та необхідності затвердження Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, на підставі підпунктів 1 та 12 пункту 13.2 Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Вчена рада ухвалила:

1. Затвердити Кодекс академічної доброчесності Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (додаток 1).

Відповідальний: проректор з науково-педагогічної роботи Борис САМОРОДОВ

Термін виконання до: 10 жовтня 2025 року

Голова Вченої ради

Тетяна КАГАНОВСЬКА

Учений секретар

Олена ФРІДМАН

**КОДЕКС
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна визнає академічну доброчесність важливою передумовою провадження якісної освітньої та наукової (творчої) діяльності, здобуття якісної освіти, утвердження в суспільстві довіри до результатів навчання і наукових (творчих) досягнень, формування поваги до честі та гідності людини, а також невід'ємною складовою статутної діяльності університету.

1.2. Кодекс академічної доброчесності Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (далі – Кодекс) закріплює базові цінності та визначає основні принципи і правила академічної доброчесності в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (далі - Університет), механізми її формування та забезпечення, основні ознаки і види порушень академічної доброчесності та заходи реагування на такі порушення.

1.3. Кодекс є локальним нормативним актом Університету, що розроблений відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Етичного кодексу ученого України, затвердженого Загальними зборами Національної академії наук України 15.04.2009, інших законодавчих та нормативних актів з дотриманням при цьому основних моральних та етичних норм академічної поведінки.

1.4. Кодекс є складовою частиною системи внутрішнього забезпечення якості освітньої, наукової та інших видів діяльності Університету разом з Кодексом цінностей Каразінського університету, Кодексом етики персоналу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Положенням про організацію освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та іншими документами, які регламентують питання академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності Університету, Порядку проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів.

1.5. Цей Кодекс стосується суб'єктів академічної діяльності Університету якими є:

1.5.1. працівники – фізичні особи, що перебувають у трудових правовідносинах із роботодавцем (Університетом) та відносяться до категорій: науково-педагогічні працівники; педагогічні працівники; наукові працівники; адміністративно-управлінський персонал; навчально-допоміжний персонал; обслуговуючий персонал;

1.5.2. здобувачі освіти – здобувачі вищої освіти (студенти, аспіранти), інтерни, докторанти, слухачі та інші особи, що навчаються в Університеті;

1.5.3. інші особи – суб'єкти освітньої діяльності, наукові установи, наукові видавництва, вчені, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у галузі освіти і науки окрім осіб, зазначених у пп. 1.5.1, 1.5.2, та які залучені до освітнього та наукового процесів Університету;

1.5.4. каразінська спільнота - працівники та здобувачі освіти Університету разом.

1.6. Інші терміни у цьому Кодексі вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту» та «Про вищу освіту».

1.7. Цей Кодекс не поширюється на відносини щодо набуття, здійснення та захисту особистих немайнових та майнових авторських та/або суміжних прав, та відносини, врегульовані Антикорупційною програмою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та Положенням про врегулювання конфліктів у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.

1.8. В доповнення до цього Кодексу в Університеті можуть діяти інші локальні нормативні акти, що додатково регулюють питання забезпечення академічної доброчесності в окремих галузях економіки із спеціальним регулюванням.

2. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Загальні засади академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в Університеті викладені в Антикорупційній програмі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Кодексі цінностей Каразінського університету, Кодексі етики персоналу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та цьому Кодексі і є обов'язковими для усіх суб'єктів академічної діяльності Університету.

2.2. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової

(творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.3. Базовими цінностями академічної доброчесності в Університеті є:

2.3.1. чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами; чесність Університету перед здобувачами освіти, працівниками і партнерами; відкрита наука;

2.3.2. рішучість та послідовність у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, сміливість виступити на захист академічної доброчесності в освітній, науковій (творчій) діяльності;

2.3.3. довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати отримані цими особами чесно та із дотриманням відповідних правил і стандартів.

2.3.4. повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, зокрема вирішення проблем без компромісу із власними цінностями, цінностями Університету, цінування різноманітності думок, повага до права інтелектуальної власності інших осіб.

2.3.5. справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, зокрема створення справедливих політик Університету, послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності.

2.3.6. відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності.

2.3.7. стійкість у доброчесному провадженні своєї академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до їх порушення та незалежно від наявності чи відсутності зовнішнього контролю.

2.3.8. рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, сміливість виступити на захист академічної доброчесності в освітній, науковій (творчій) діяльності.

2.4. Принципами академічної доброчесності є:

2.4.1. дотримання прав учасників освітнього та наукового процесів, забезпечення безбар'єрності доступу до них;

2.4.2. пріоритет забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачів освіти методами навчання, виховання, стимулювання і заохочення.

2.4.3. публічність інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальності за них.

2.4.4. нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушень академічної доброчесності.

2.4.5. повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність права інтелектуальної власності.

2.4.6. уникнення (запобігання) конфлікту інтересів.

2.5. Кожен суб'єкт академічної діяльності Університету відповідає за дотримання засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм у освітній, педагогічній, науковій та адміністративній діяльності.

2.6. Члени Каразінської спільноти зобов'язані неухильно дотримуватися положень цього Кодексу, про що кожен працівник або здобувач освіти надає письмову декларацію академічної доброчесності (додатки 1 та 2) у разі укладання трудового договору, прийняття на роботу або укладання договору про навчання в Університеті. Порядок оформлення та зберігання декларацій академічної доброчесності визначається наказом ректора Університету.

2.7. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу саме по собі не є виправданням неетичної поведінки та порушення засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм.

3. СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Система формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності в Університеті складається з:

3.1.1. нормативної бази, яка на системному рівні описує механізми впровадження принципів академічної доброчесності в науковий та освітній процеси, заходи з забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності, процедури попередження та боротьби з порушеннями принципів академічної доброчесності.

3.1.2. уповноважених осіб і структурних підрозділів та комісій (постійно діючих та/або тимчасових) Університету, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітню та наукову діяльність університету, а також виконують наглядову та контрольну функцію.

3.1.3. інформаційних ресурсів Університету, за допомогою яких здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітньої та наукової діяльності в Університеті у питаннях академічної доброчесності.

3.1.4. інструментів реалізації принципів академічної доброчесності у освітню і наукову діяльність Університету, які виконують просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності.

3.1.5. інструментів контролю додержання академічної доброчесності у освітній і науковій діяльності Університету.

3.2. Локальну нормативну базу Університету із забезпечення академічної доброчесності складають:

- 1) цей Кодекс;
- 2) Кодекс цінностей Каразінського університету;
- 3) Кодекс етики персоналу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
- 4) Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університету імені В.Н. Каразіна;
- 5) Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
- 6) Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
- 7) Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів;
- 8) інші нормативні документи щодо здійснення відповідних видів освітньої та/або наукової діяльності Університету, в яких у тому числі відображаються питання академічної доброчесності.

3.3. Уповноваженими особами, структурними підрозділами та комісіями (постійно діючих та/або тимчасових) Університету, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітню та наукову діяльність Університету, а також виконують наглядову та контрольну функцію є:

3.3.1. уповноваженими особами є Ректор, проректори (за напрямками згідно з розподілом повноважень), декани факультетів, директори навчально-наукових та інших інститутів, керівники структурних підрозділів, уповноважений з антикорупційної діяльності;

3.3.2. уповноваженими підрозділами - факультети, навчально-наукові інститути, кафедри, наукові підрозділи, інші підрозділи, безпосередньо задіяні в освітній чи науковій діяльності Університету;

3.3.3. уповноваженими комісіями є:

- 1) Група сприяння академічній доброчесності Університету, створена наказом ректора;
- 2) Комісія з дотримання академічної доброчесності Університету, створена наказом ректора;
- 3) комісії з дотримання академічної доброчесності факультетів, навчально-наукових інститутів та Науково-дослідної частини чи інших підрозділів Університету, створені наказом ректора, за поданням Комісії з академічної доброчесності Університету;
- 4) комісії з етики, сформовані відповідно до спеціальних нормативних або локальних актів;

5) одноразово сформовані комісії, які за необхідності, створюються наказами (розпорядженнями) ректора або проректорів університету, рішеннями голови організаційного комітету конференції/конкурсу, головного редактора наукового журналу, голови спеціалізованої ради;

6) Комісія з врегулювання конфліктів Університету;

7) комісії, створені органами громадського та студентського самоврядування;

8) редколегії видань Університету, організаційні комітети (журі тощо) конференцій, конкурсів тощо.

3.4. Інформаційними ресурсами Університету, за допомогою яких здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітньої та наукової діяльності в університеті у питаннях академічної доброчесності є:

1) розділ (сторінка) офіційного сайту Університету «Академічна доброчесність»;

2) розділи (сторінки) сайтів факультетів та навчально-наукових інститутів;

3) інформаційні та методичні матеріали, присвячені інформаційній грамотності та попередженню плагіату, які створені спільно з представниками компаній-розробників програм перевірки робіт на унікальність;

4) інформаційні матеріали щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання, які створені спільно з представниками стейкхолдерів;

5) матеріали, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед осіб, що здобувають вищу освіту (банери, інфографіка, роздаткові матеріали тощо).

3.5. Інструментами впровадження принципів академічної доброчесності у освітню і наукову діяльність Університету є:

1) інформаційно-консультативне супроводження суб'єктів академічної діяльності Університету через створення відповідних ресурсів на сайті Наукової бібліотеки університету та інша діяльність з промоції принципів академічної доброчесності;

2) масові відкриті онлайн-курси за тематикою академічної доброчесності та основ інформаційної грамотності;

3) лекції основних стейкхолдерів вищої освіти (відомих випускників, роботодавців, експертів тощо) з тематики переваг чесного навчання та реалізації наукових досліджень, цикли тренінгів для всіх учасників освітнього і наукового процесів в рамках всеукраїнських та міжнародних проектів з академічної доброчесності, грантових програм тощо;

4) включення до освітніх програм підготовки фахівців з вищою освітою навчальних освітніх компонентів (їх складових), що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними та вторинними інформаційними ресурсами, об'єктами інтелектуальної власності, належного використання штучного інтелекту;

5) створення, видання та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали;

6) сприяння органам студентського самоврядування Університету, первинній профспілковій організації студентів, аспірантів та докторантів, науковому товариству студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених в інформуванні осіб, які здобувають освіту, про правила наукової етики;

7) проведення в межах виховної роботи факультетів, навчально-наукових інститутів та кафедр заходів із формування у здобувачів вищої освіти культури академічної доброчесності.

3.6. Інструментами контролю додержання академічної доброчесності у освітній і науковій діяльності Університету є:

1) декларування працівниками та здобувачами освіти визнання цінностей та принципів академічної доброчесності (додатки 1 та 2) у разі прийняття на роботу, зарахування на навчання або протягом встановленого наказом періоду з моменту затвердження та введення в дію цього Кодексу;

2) опитування учасників освітнього та наукового процесів;

3) розгляд питання про дотримання академічної доброчесності не менше одного разу в рік Вченою радою Університету, вченими радами факультетів, навчально-наукових інститутів та інших підрозділів, колективами кафедр на засіданнях кафедр;

4) обов'язкова перевірка наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт, монографій, дисертацій, підручників, навчальних посібників та інших творів суб'єктів академічної діяльності Університету на наявність ознак академічного плагіату відповідно до законодавства, Порядку проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів;

5) застосування заходів впливу або притягнення до академічної та інших видів відповідальності за порушення академічної доброчесності.

4. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Управління процесом дотримання академічної доброчесності в Університеті здійснюється на рівнях:

4.1.1. загальноуніверситетському рівні.

4.1.2. рівні підрозділів Університету;

4.1.3. рівні органів самоврядування Університету.

4.2. Управління на загальноуніверситетському рівні здійснює ректор або проректор згідно із розподілом повноважень, який координує роботу Групи сприяння академічній доброчесності.

4.3. Група сприяння академічній доброчесності (далі – Група):

4.3.1. головна мета діяльності Групи – сприяння дотриманню академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітній та науковій діяльності Університету.

4.3.2. у своїй діяльності Група керується законодавством, локальними актами Університету, наказами та розпорядженнями ректора, проректорів.

4.3.3. основними завданнями Групи є:

1) загальна координація заходів із дотримання академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин як елементу внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, а також наукової діяльності в Університеті;

2) розробка і вдосконалення нормативної та інформаційної бази Університету, яка описує систему та механізми сприяння принципам академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, механізми запобігання, виявлення та процедуру розгляду випадків порушення академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності;

3) популяризація дотримання академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин як одного з основоположних принципів корпоративної культури в Університеті здобувачами вищої освіти, а також педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та іншими категоріями працівників під час освітньої та наукової діяльності та виконання своїх посадових обов'язків;

4) організація контролю дотримання академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітній та науковій діяльності Університету, у тому числі при оприлюдненні академічних текстів;

5) сприяння впровадженню в Університеті сучасних технологій боротьби з проявами порушень академічної доброчесності, у тому числі ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах учасників академічного процесу;

6) створення дієвих механізмів залучення всіх стейкхолдерів освітньої та наукової діяльності Університету (ректор, проректори та інші посадові особи, гаранті освітніх програм, працівники, здобувачі вищої освіти, випускники,

вчені, роботодавці) до популяризації академічної доброчесності в освітньому та науковому процесах.

4.3.4. функціями Групи, відповідно до основних завдань є:

1) удосконалення університетської системи забезпечення академічної доброчесності, а також системи запобігання та виявлення академічного плагіату в навчальних та наукових роботах здобувачів освіти і працівників Університету як складової університетської системи забезпечення академічної доброчесності;

2) моніторинг та опитування щодо випадків порушення академічної доброчесності здобувачами освіти і працівниками Університету;

3) організація проведення популяризаційних та інформаційно-технологічних заходів (тренінгів, семінарів, відкритих лекцій, навчальних модулів з академічного письма та дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин тощо); розробка інформаційних матеріалів (пам'яток, дорожніх карт тощо) з питань академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин;

4) складання та оприлюднення періодичних відкритих звітів щодо рівня дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в Університеті;

5) надання консультаційних послуг із формування культури академічної доброчесності в структурних підрозділах Університету;

6) ініціювання проведення наукових досліджень за тематикою академічної доброчесності.

4.6. Управління процесами дотримання академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності Університету та інформування здобувачів вищої освіти і працівників Університету про неприпустимість порушення академічної доброчесності, а також реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності здійснюється:

4.6.1. факультетами, навчально-науковими та науково-дослідними інститутами в частині:

1) дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, докторантами, інтернами, слухачами;

2) діяльності періодичних видань університету;

3) проведення університетських заходів наукового, науково-методичного і іншого спрямування (конференції, семінари тощо);

4) проведення захистів дисертацій на здобуття наукових ступенів;

5) захисту прав інтелектуальної власності;

6) виконання науково-дослідних робіт.

4.6.2. іншими підрозділами Університету в межах завдань і функцій, визначених відповідними положеннями про такі підрозділи.

4.7. Популяризація принципів академічної доброчесності, інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізація заходів щодо запобігання проявам порушень академічної доброчесності проводиться у тому числі студентським самоврядуванням та студентською профспілкою Університету, науковим товариством студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених.

4.8. Інформаційно-технологічна діяльність щодо популяризації принципів академічної доброчесності, основ інформаційної грамотності та роботи з інформаційними ресурсами здійснюється Центральною науковою бібліотекою.

5. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Порушенням академічної доброчесності та неприйнятною поведінкою для суб'єктів академічної діяльності в Університеті є:

5.1.1. академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

5.1.2. самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

5.1.3. фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

5.1.4. фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

5.1.5. списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

5.1.6. обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

5.1.7. хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

5.1.8. необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

5.1.9. надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання.

5.2. Інші види порушень академічної доброчесності можуть визначатися законодавством України або іншими локальними актами Університету.

6. ЗАХОДИ ВПЛИВУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Порушення академічної доброчесності та положень цього Кодексу суб'єктом академічної діяльності Університету передбачає застосування заходів впливу та/або академічної відповідальності чи іншої відповідальності, залежно від характеру й змісту порушень, а також ступеня їх умисності.

6.2. Університет, у разі виявлення ознак порушення академічної доброчесності або наявності підтвердженої інформації про неприйнятну поведінку в минулому суб'єктів академічної діяльності (втрату академічної репутації), може застосовувати такі заходи впливу:

6.2.1. попередження;

6.2.2. припинення участі здобувача освіти у заході контролю (контрольна робота, іспит, залік тощо);

6.2.3. відмова в допуску до захисту кваліфікаційних робіт, дисертацій інших досліджень;

6.2.4. відмова в прийнятті до публікації (твору, частини твору, результатів дослідження тощо);

6.2.5. відмова в допуску до участі у конкурсі (у тому числі заміщення вакантної посади);

6.2.6. відмова у включенні до комісій, журі, оргкомітетів, редколегій тощо;

6.2.7. відмова в наданні рекомендацій;

6.2.8. відмова в прийнятті результатів дослідження;

6.2.9. анулювання (скасування, відкликання) публікації твору із виключенням такого твору із списку творів автора та репозитарію Університету;

6.2.10. відмова від співпраці;

6.2.11. інші заходи впливу, передбачені локальними нормативними актами Університету, договорами тощо.

6.3. За порушення академічної доброчесності може бути застосована:

6.3.1. академічна відповідальність – до здобувачів освіти та працівників Університету;

6.3.2. дисциплінарна відповідальність - до працівників Університету.

6.4. До здобувачів освіти Університету можуть бути застосовані такі види академічної відповідальності:

- 6.4.1. повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- 6.4.2. повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- 6.4.3. позбавлення академічної стипендії;
- 6.4.4. позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання;
- 6.4.5. скасування присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації;
- 6.4.6. відрахування з навчання в Університеті.
- 6.5. До працівників Університету можуть бути застосовані такі види академічної відповідальності:
 - 6.5.1. відмова у присудженні ступеня освітньо-наукового чи освітньо-творчого рівня чи присвоєнні вченого звання;
 - 6.5.2. позбавлення присудженого ступеня освітньо-наукового чи освітньо-творчого рівня чи присвоєного вченого звання;
 - 6.5.3. відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
 - 6.5.4. позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- 6.6. За порушення академічної доброчесності працівники Університету можуть, додатково до академічної відповідальності, бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності, передбаченої законодавством про працю та/або умовами трудового договору (контракту), у вигляді догани або звільнення.
- 6.7. У разі виявлення фактів порушення здобувачем освіти академічної доброчесності, зокрема наявності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, Університет припиняє дію рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у порядку, визначеному законодавством України.
- 6.8. За дії (бездіяльність), що визнані порушенням академічної доброчесності, суб'єкт академічної діяльності може бути притягнутий до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законодавством.
- 6.9. Застосування конкретного виду заходу впливу чи відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:
 - 6.9.1. визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
 - 6.9.2. співпраці або відмови від співпраці під час розгляду питання (справи) про порушення академічної доброчесності;
 - 6.9.3. факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;

6.9.4. ступеню впливу порушення на академічну репутацію Університету в цілому або його підрозділу (факультету, навчально-наукового інституту, кафедри, наукової школи тощо);

6.9.5. ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів освіти) або здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників).

6.9.6. інших обставин вчинення порушення.

6.10. Рішення щодо застосування заходу впливу чи притягнення до академічної або дисциплінарної відповідальності за порушення академічної доброчесності приймається уповноваженими особами, структурними підрозділами та комісіями (постійно діючих або тимчасових) Університету, які виконують наглядову та контрольну функцію відповідно до п. 3.3 цього Кодексу, окрім випадків прямо передбачених законодавством України.

7. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ВИЯВЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

7.1. Ознаки порушень академічної доброчесності:

7.1.1. працівниками Каразінського університету виявляються посадовими особами Університету, зокрема керівниками структурних підрозділів усіх рівнів, спеціалізованих рад, оргкомітетів та журі конференцій/конкурсів/олімпіад, редакцій наукових журналів тощо в межах виконання своїх посадових обов'язків або функцій у відповідних органах;

7.1.2. здобувачами освіти Університету виявляються під час здійснення освітньої та наукової діяльності викладачами (в межах освітніх компонент (дисциплін), які вони викладають), керівниками кваліфікаційних робіт або відповідними комісіями в межах виконання своїх посадових обов'язків або функцій у відповідних комісіях

7.3. У разі виявлення діянь працівників або здобувачів освіти Університету, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, особою (особами) зазначеними в п. 7.1 цього Кодексу складається службова записка про академічну недоброчесність (далі – повідомлення).

7.4. Будь-яка особа, якій стали відомі факти порушення цього Кодексу, норм академічної доброчесності чи про можливість такого порушення, звертається із заявою (скаргою, зверненням, повідомленням тощо) про порушення академічної доброчесності суб'єктом академічної відповідальності Університету (далі – повідомлення).

Повідомлення подаються на розгляд ректору або проректору згідно із розподілом повноважень або приймаються на офіційну адресу Університету (майдан Свободи, 4, 61022, м. Харків) або в електронній формі (e-mail:

univer@karazin.ua) згідно із вимогами Закону України «Про звернення громадян».

Повідомлення, зокрема, має містити таку інформацію:

1) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої наявна інформація про порушення академічної доброчесності;

2) зміст порушення академічної доброчесності вказаною особою;

3) дата, час, місце, де відбулося порушення академічної доброчесності;

4) докази, що підтверджують порушення академічної доброчесності, включаючи прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) автора/авторів, посилання на джерело оприлюднення розробок, наукових (науково-технічних) результатів, що належать іншим особам та були використані особою, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;

5) інші додаткові відомості надаються за наявності інформації. Анонімні повідомлення не підлягають розгляду.

6) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи або найменування заявника, місце проживання або адресу електронної пошти, або відомості про інші засоби зв'язку.

7.5. Рішення про застосування заходів впливу у випадках визначених пунктом 7.1 цього Кодексу приймаються безпосередньо посадовими особами чи колегіальними органами, зазначеними у цих пунктах. Про прийняття рішення про застосування заходу впливу у день прийняття рішення на ім'я ректора Університету (проректора за напрямом згідно із розподілом повноважень) направляється службова записка про академічну недоброчесність (далі - повідомлення).

У разі прийняття рішення про застосування заходів впливу ректором Університету (проректором за напрямом згідно із розподілом повноважень), видається відповідне розпорядження.

7.6. Рішення про застосування заходів впливу, академічної та/або дисциплінарної відповідальності за результатами розгляду повідомлень повідомлення про академічну недоброчесність приймаються ректором Університету на підставі відповідного рішення Комісії з дотримання академічної доброчесності Університету.

7.7. У разі якщо порядок притягнення до академічної відповідальності врегульовано законодавством України, застосовується процедура прийняття рішень визначена відповідним законодавчим чи підзаконним нормативним актом.

8. РОЗГЛЯД ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО АКАДЕМІЧНУ НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ЗА ЙОГО

РЕЗУЛЬТАТАМИ

8.1. Розгляд повідомлень про академічну недоброчесність для прийняття рішень про можливість притягнення до академічної відповідальності та/або підтвердження або скасування застосування заходу впливу здійснює Комісія з академічної доброчесності Університету, створена наказом ректора.

8.2. Комісія з дотримання академічної доброчесності Університету (далі – Комісія з доброчесності) є постійно діючим колегіальним органом, утвореним для розгляду повідомлень про академічну недоброчесність для прийняття рішень про можливість притягнення до академічної відповідальності та/або підтвердження або скасування застосування заходу впливу.

8.3. Комісія з доброчесності складається з семи – дев'яти осіб, а саме п'ятих осіб із числа працівників Університету, а також, за згодою, чотирьох осіб з числа представників від студентського самоврядування, первинних профспілкових організацій університету, наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених.

8.4. Склад Комісії з доброчесності призначається строком на 1 рік наказом ректора університету, в якому визначається голова комісії, його заступник та секретар.

8.5. Про результати діяльності Комісія з доброчесності звітує перед Конференцією трудового колективу Університету.

8.6. Формою роботи Комісія з доброчесності є засідання, які проводяться в разі потреби. Комісія уповноважена вирішувати питання, якщо на засіданні присутні дві третини від загальної кількості її членів.

8.7. Рішення Комісія з доброчесності приймається простою більшістю голосів і оформляється протоколом. В разі рівної кількості голосів під час прийняття рішень право вирішального голосу надається голові комісії.

8.8. На засідання Комісії з доброчесності можуть запрошуватися окремі працівники структурних підрозділів університету та зацікавлені особи, у тому числі й ті, стосовно яких розглядається повідомлення. У разі незгоди з рішенням Комісії окрема думка члена комісії зазначається в протоколі засідання.

8.9. Комісія з доброчесності за результатами розгляду повідомлення про академічну недоброчесність складає вмотивоване рішення із зазначенням рекомендацій стосовно:

- 1) необхідності застосування заходу впливу або підтвердження застосованого заходу впливу (у разі його застосування);

- 2) можливості притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності здобувача освіти або працівника;

3) відхилення повідомлення про академічну недоброчесність як необґрунтованого та скасування застосованого заходу впливу (у разі його застосування).

8.10. Вмотивоване рішення Комісія з доброчесності є підставою для видання наказу ректора Університету про притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності здобувача освіти або працівника або про скасування застосованого заходу впливу.

8.11. Регламент та інші питання діяльності Комісії з доброчесності регулюються локальними нормативними актами Університету, наказами ректора.

8.12. Розгляд повідомлення про академічну недоброчесність Комісією з доброчесності складається з таких етапів:

1) отримання Комісією з доброчесності повідомлення та початок перевірки наявної в ньому інформації про порушення академічної доброчесності;

2) інформування особи, стосовно якої надійшла повідомлення про порушення академічної доброчесності про його розгляд, строки та порядок надання пояснень та ознайомлення із матеріалами, час і місце проведення засідання Комісією з доброчесності;

3) проведення перевірки інформації про порушення академічної доброчесності, що міститься в повідомленні;

4) складання висновку про результати перевірки повідомлення про порушення академічної доброчесності, в якому відображається інформація про наявність або відсутність виявлених фактів порушення академічної доброчесності, їх опис та характеристика;

5) прийняття рішення за результатами розгляду повідомлення.

8.13. Комісії з академічної доброчесності факультетів, навчально-наукових та науково-дослідних інститутів чи інших підрозділів Університету (далі – Комісії підрозділів) є тимчасовими робочими органами Комісії з академічної доброчесності Університету, які створюються наказом ректора на поданням Комісії з академічної доброчесності Університету у складі 3-5 осіб для проведення перевірки повідомлень про порушення академічної доброчесності здобувачів освіти або докторантів відповідного підрозділу. Регламент роботи Комісій підрозділів визначається Комісією з доброчесності.

8.14. У своїй роботі Комісія може взаємодіяти зі структурними підрозділами Університету, колегіальними органами, залучати консультантів, що володіють спеціальною експертизою, передавати повідомлення про академічну недоброчесність для проведення перевірки повідомлень про порушення академічної доброчесності постійно діючими або тимчасовими колегіальними органами, зазначених в підпункті 3.3.3 цього Кодексу в

залежності від змісту відповідних повідомлень та повноважень цих колегіальних органів.

8.15. Розгляд повідомлення про порушення академічної доброчесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише ректора та проректора за напрямом згідно із розподілом повноважень, членів комісій, керівників підрозділів вищого рівня та особи, стосовно якої надійшло повідомлення про порушення академічної доброчесності.

8.16. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право:

1) ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

2) надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

3) знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

4) оскаржувати рішення про притягнення до академічної відповідальності відповідно до цього Кодексу або до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства України.

8.17. Особа, стосовно якої прийняте рішення Комісією з доброчесності, має право на апеляцію у разі незгоди з рішенням щодо притягнення до академічної відповідальності.

8.18. Апеляція подається особисто особою, стосовно якої прийняте рішення Комісією з доброчесності, на ім'я ректора протягом трьох робочих днів після оголошення рішення Комісії з доброчесності.

8.19. Для розгляду апеляції наказом ректора створюється апеляційна комісія у складі не менше трьох осіб.

8.20. Апеляція розглядається не більш як 15 днів від дня, наступного після виходу наказу ректора про створення апеляційної комісії та розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки про результати розгляду апеляції оформлюються відповідним протоколом та подаються на розгляд ректору (або уповноваженій ним особі), який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності Вченою радою Університету, тощо).

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Питання, що не врегульовані цим Кодексом, вирішуються відповідно до законодавства та локальних нормативних актів Університету.

9.2. Кодекс затверджується рішенням Вченої ради Університету, яке вводиться в дію наказом ректора. Зміни і доповнення до Кодексу вносяться у тому ж порядку шляхом викладення Кодексу у новій редакції.

ДЕКЛАРАЦІЯ
академічної доброчесності
працівника Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Я, як суб'єкт академічної діяльності із числа працівників (науково-педагогічних, педагогічних, наукових) Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (далі – Каразінський університет), усвідомлюю, що академічна доброчесність це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу та важлива передумова провадження якісної освітньої та наукової (творчої) діяльності, здобуття якісної освіти, забезпечення довіри до результатів навчання і наукових (творчих) досягнень, а також формування поваги до честі та гідності людини.

ЗАЯВЛЯЮ, що:

- розумію і підтримую політику Каразінського університету із академічної доброчесності, та у своїй діяльності в Каразінському університеті (зокрема у власній освітній, науковій, творчій діяльності) дотримуватимусь Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, принципів та фундаментальних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин;

- надаю згоду на перевірку моїх робіт/творів на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі безпосередню перевірку на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програм; обробку, збереження та розміщення у відкритому доступі (в т. ч. електронному інституційному репозитарії Каразінського університету).

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- дотримуватись норм чинного законодавства в галузі освіти і науки, інтелектуальної власності, етичних принципів та визначених законодавством норм академічної доброчесності;

- надавати достовірну інформацію про свою діяльність, про методи і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну (педагогічну, наукову) діяльність;

- сприяти формуванню та підтримці академічної доброчесності в освітньому, науковому, професійному середовищі Каразінського університету, популяризувати ці принципи серед здобувачів вищої освіти, працівників та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця під час виконання посадових обов'язків;

- перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку осіб, що реалізують державну політику у сфері якості освіти, здобувачів вищої освіти, працівників та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця під час виконання посадових обов'язків;

- використовувати технології штучного інтелекту відповідально, дотримуючись принципів академічної доброчесності, об'єктивності та наукової етики;

- негайно повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам та/або уповноваженим підрозділам (органам) Каразінського університету;

- об'єктивно та неупереджено виконувати свої посадові обов'язки, повідомляти безпосереднього керівника та уповноваженого з питань запобігання корупції про потенційний конфлікт інтересів;

- не допускати поведінки, що ставить під сумнів чесність та сумлінність моєї роботи і завдає шкоди колегам та репутації Каразінського університету.

УСВІДОМЛЮЮ, що за порушення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин буду нести академічну та/або дисциплінарну та/або інші види юридичної відповідальності.

Прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)

Посада

Підрозділ

Дата, власний підпис

ДЕКЛАРАЦІЯ
академічної доброчесності
здобувача вищої освіти, інтерна, докторанта, слухача
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Я, як суб'єкт академічної діяльності із числа здобувачів вищої освіти, інтернів, докторантів, слухачів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (далі – Каразінський університет), усвідомлюю, що академічна доброчесність це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу та важлива передумова провадження якісної освітньої та наукової (творчої) діяльності, здобуття якісної освіти, забезпечення довіри до результатів навчання і наукових (творчих) досягнень, а також формування поваги до честі та гідності людини.

ЗАЯВЛЯЮ, що:

- розумію і підтримую політику Каразінського університету із академічної доброчесності, та у своїй діяльності в Каразінському університеті (зокрема у власній освітній, науковій, творчій діяльності) дотримуватимусь Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, принципів та фундаментальних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин;

- надаю згоду на перевірку моїх робіт/творів на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі безпосередню перевірку на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програм; обробку, збереження та розміщення у відкритому доступі (в т. ч. електронному інституційному репозитарії Каразінського університету).

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- дотримуватись норм чинного законодавства в галузі освіти і науки, інтелектуальної власності, етичних принципів та принципів академічної доброчесності;

- самостійно виконувати поточні навчальні завдання, завдання поточного і підсумкового контролю результатів навчання, творчі, курсові, кваліфікаційні роботи та інш.;

- не використовувати штучний інтелект для автоматичного створення навчальних та наукових робіт, які не є результатом моєї власної праці;

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

- застосовувати коректні посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів або технологій штучного інтелекту;

- не толерувати прояви академічної недоброчесності інших здобувачів вищої освіти або працівників Каразінського університету.

УСВІДОМЛЮЮ, що за порушення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин буду нести академічну та/або інші види юридичної відповідальності і до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру (заходи впливу).

Прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)

Спеціальність

Група / рік навчання

Підрозділ

Дата, власний підпис
